

Gents Kunstenoverleg

Besparingen Cultuur Vlaanderen

Impact erfgoed en SCW Gent - 5.10.26

Afspraken voor dit gesprek:

- Gebruik bij elke tussenkomst in de chat deze structuur:
 - 👉 Naam + organisatie/deelsector + één van de trefwoorden (informatie - reactie - voorstel voor actie)
- Dit gesprek is geen evaluatie van de sector. We zoeken samen naar manieren om collectief en solidair te reageren op de aangekondigde besparingen.
- Geen uitspraken over collega-organisaties of wie 'meer of minder' verdient.
- Zet je mailadres in de chat als je graag op de hoogte wil blijven

Agenda

1. Samenvatting van de besparingen op cultuur Vlaanderen en de impact daarvan op Gent.
2. Concrete impact voor de Gentse organisaties? (comm. vanuit VI.)
3. Mogelijke vragen richting cultuur Gent / Gentse stadsbestuur? (niveau van GKO)

Besparingen cultuur vanaf 2027

	%	Bedrag
Bovenlokale musea	-30%	2,3 milj
Landelijke dienstverlenende organisaties in cultureel-erfgoeddecreet	-30%	1,8 milj
Landelijke en bovenlokale archiefinstellingen	-50%	6,5 milj
Landelijke (ingedeelde) erfgoedbibliotheken	-100%	1 milj
Erfgoedcellen	-30%	2.6 milj
Hervorming Bovenlokaal Cultuurdecreet		4.7 milj
Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk	-7,3%	6,1 milj
Provinciale Archeologische Musea (subsidies op naam)	stopzetting	3.9 milj
Collectie Bulskampveld (subsidie op naam)	uitdoving	101.000
Bozar (subsidie op naam)	stopzetting	762.000
Gedecentraliseerd administratieve dienst (DAB) Masereel en Alden Biesen	uitkanteling	680.000
Innovatieve partnerprojecten	stopzetting	380.000
Organisaties met een bijzondere opdracht		1.8 milj
Rationalisatie en hervorming tussenstructuren (culturele bovenbouw)		5 milj
Stimuleringsmiddelen		5 milj
Infrastructuur		4.5 milj
TOTAAL		47 milj

Bovenlokale musea:

- Huis van Aijn
- De Wereld Van Kina

Landelijke dienstverlenende organisaties in cultureel-erfgoeddecreet:

- ETWIE/MIAT

Erfgoedcellen:

- Gentse erfgoedcel

Landelijke archiefinstellingen:

- Amsab - ISG
- Liberaal Archief

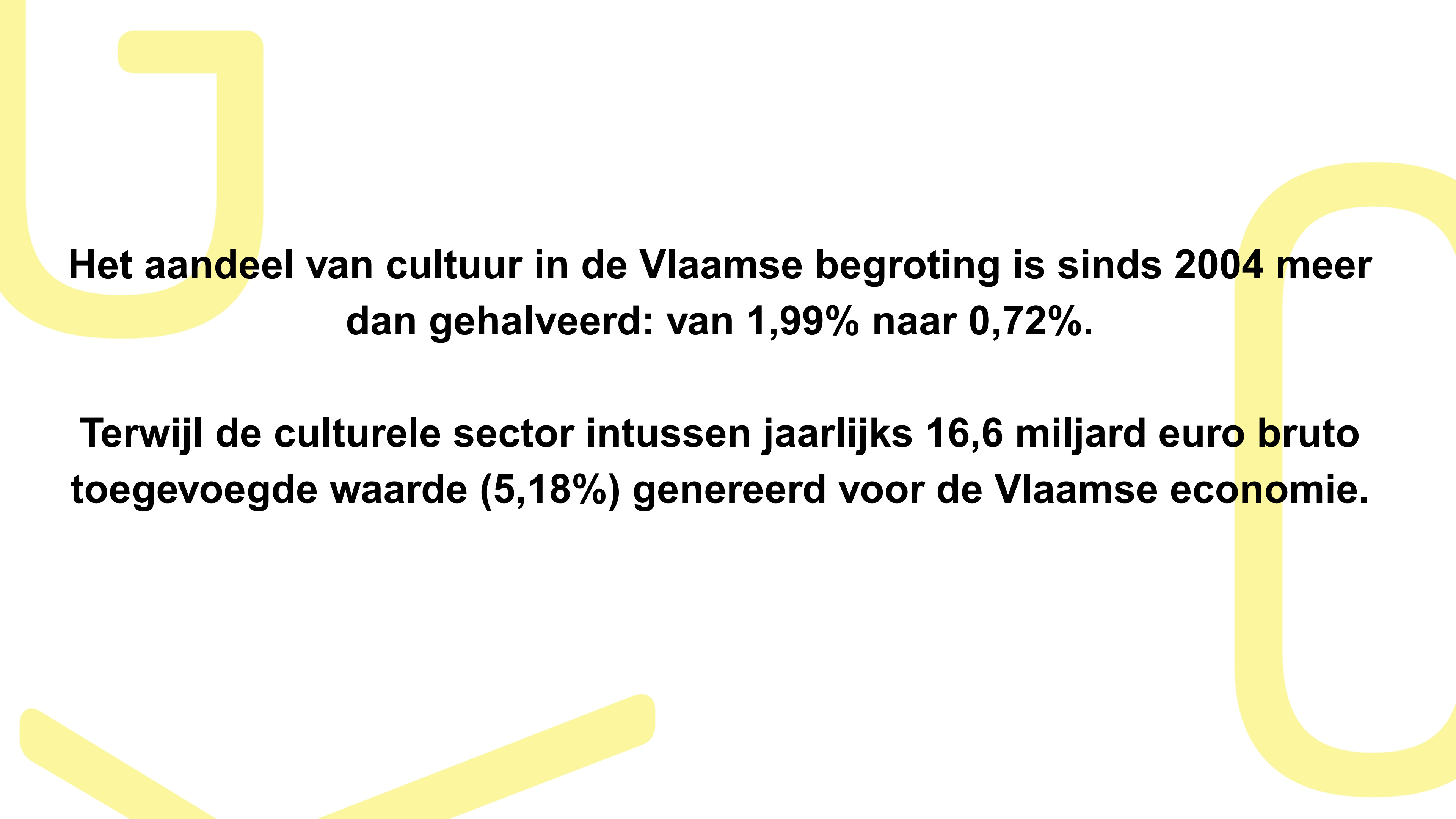
Landelijke erfgoedbibliotheeken:

- Universiteitsbibliotheek Gent

Hervorming bovenlokaal cultuurdecreet: projectsubsidies + middelen IGS'en

Culturele bovenbouw: opnieuw besparing van -15% extra

Infrastructuur: investering in kmदा (Elisabethzaal/dierentuin Antwerpen)

Het aandeel van cultuur in de Vlaamse begroting is sinds 2004 meer dan gehalveerd: van 1,99% naar 0,72%.

Terwijl de culturele sector intussen jaarlijks 16,6 miljard euro bruto toegevoegde waarde (5,18%) genereert voor de Vlaamse economie.

Domein	Besparing 2027	Ruw aandeel van het domeinbudget
Cultuur	<i>47 miljoen</i>	<i>7,8% (op ongeveer 600 miljoen)</i>
Werk (subsidies)	<i>91 miljoen</i>	<i>ongeveer 1,5% (op ongeveer 6 miljard)</i>
Welzijn	<i>90 miljoen</i>	<i>ongeveer 0,5% (op ongeveer 18 miljard)</i>
Onderwijs	<i>"wordt niet op bespaard"</i>	–

Andere besparingen die impact hebben op de (Gentse) cultuursector:

- **Gemeentefonds:** tragere indexering. - 140,8 miljoen over de hele legislatuur. Betekent voor 2027 een extra besparing van tussen 42 en 60 miljoen.
- **Besparing op bovenlokaal cultuurdecreet = besparing op IGS'en en projectsubsidies.** Zij gingen normaal op 2/10 weten hoeveel subsidies zij zouden ontvangen voor hun werking vanaf 2027, maar dat is nog niet duidelijk.
- **Besparingen activeringsdienst OCMW** = minder mogelijkheden voor tewerkstelling **Artikel 60**

Impact federale besparingen

- btw-hervorming
- vennootschapsbelastingen
- doelgroepkortingen
- kunstenaarstatuut?

Narratief beslissingen

- **Keuze 1:** geen kaasschaaf. Ervaringen uit het verleden en studies uit het buitenland (o.a. ndl in 2011 en Frankrijk) tonen aan dat kaasschaven altijd een slecht idee is. In NL deden ze dat: is nog altijd negatief voor sector. In Frankrijk deden ze dat niet en daar merk je snellere en betere recuperatie. Kaasschaven Gatz zijn ook nog altijd niet helmaal verteerd.
- **Keuze 2:** waar Vlaanderen voogdijoverheid is of instaat voor basisfinanciering besparen ze niet. Op levende makers en kunstenaars besparen ze evenmin. Vandaar geen besparing op kunsten, amateurkunsten, literatuur, participatie, educatie, landelijke musea, vaf,...
- **Keuze 3:** waar de financiering van Vlaanderen aanvullend is of waar een ander niveau instaat voor basisfinanciering besparen ze wel: bovenlokaal cultuurdecreet tot essentie herleid, bovenlokale musea, archieven...
- **Combi:** Flagey en Bozar stemmen ze financiering gelijk met andere gemeenschappen.
- **SCW:** N-VA wilde 26 miljoen besparen. Ze hebben dat kunnen mildereren, maar is nog steeds onzettend veel.

Reactie belangenbehartigers

oKo

**Geen besparingen op
het Kunstendecreet,
maar het culturele
ecosysteem is erg geraakt**

Het Kunstendecreet is gespaard gebleven. Onze voogdijminister heeft hard geknokt. Daar zijn we oprecht dankbaar voor. Makers en kunstenorganisaties krijgen daardoor de nodige continuïteit en ruimte om hun werk te blijven doen.

Reactie belangenbehartigers

Maar we leven niet in een vacuüm.

De Vlaamse besparingen op vlak van cultuur treffen het hele culturele ecosysteem. De impact is groot voor het cultureel-erfgoed zoals archieven, bovenlokale musea en erfgoedcellen, het sociaal-cultureel werk en het decreet bovenlokaal (en dus de bovenlokale cultuurwerkingen). Maar ook onze sectorale steunpunten en bij uitbreiding de hele culturele bovenbouw zijn geïmpacteerd.

47 miljoen besparen op het beleidsdomein Cultuur, dat is veel geld. Deze ingrepen blijven niet zonder gevolgen voor onze kunstenorganisaties zelf. Kunstenaars en organisaties zijn verbonden met partners en maken gebruik van infrastructuur, publiekswerking, lokale ondersteuning en samenwerkingen. Onze makers zijn ook actief in de deelsectoren zoals het cultureel erfgoed en het sociaal-cultureel werk. Als daar de draagkracht vermindert, voelen ook wij dat.

Dat het budget voor het Kunstendecreet voorlopig overeind blijft, is erg belangrijk. Maar het betekent zeker niet dat de kunsten deze besparingsronde ongeschonden doorkomen.

Het is de gehele Vlaamse Regering die deze beslissingen heeft genomen. Daarbinnen woedt duidelijk een harde politiek-ideologische strijd. De beweegreden achter de beslissingen is niet altijd even helder of consistent. Wie niet in de cockpit zit, weet niet meer wat er gebeurt en waarom.

Onbegrijpelijk wordt het wanneer de impact van besparingen ertoe leidt dat een goed werkende en maatschappelijk noodzakelijke culturele deelsector plotsklaps zwaar beschadigd wordt. Dat kan niet de bedoeling zijn. Daarom spreken we onze solidariteit uit met onze collega's uit de cultureel-erfgoedsector, het sociaal-cultureel werk, onze steunpunten en alle andere organisaties en mensen die door deze besparingen zwaar worden getroffen.

OP/TIL

Lokale voedingsbodem

Cultuur start lokaal. In de bibliotheek waar lezen, leren en ontmoeten samenkomen. In het cultuurhuis dat ruimte geeft aan makers en de buurt. In het verenigingsleven dat door cultuur- en vrijetijdsdiensten gestimuleerd wordt. Open voor iedereen, elke dag opnieuw.

Maar cultuur op lokaal niveau is meer dan nabijheid en ontmoeting. Het is ook de plek waar makers risico nemen, waar nieuwe vormen ontstaan, waar cultuur kan wringen en uitdagen, waar festivals nieuwe publieken aantrekken en lokale creativiteit van amateurkunstenaars zichtbaar wordt.

De Federatie

Wat met maatschappelijk rendement?

"Elke euro moet economisch of maatschappelijk rendement opleveren. Als die dus niet in een groeiverhaal kan ingeschreven worden, moet die worden geschrapt. Middelen mogen niet terechtkomen bij randzaken. Middelen moeten maximaal gaan naar kerntaken."

Aldus minister-president Diependaele in zijn septemberverklaring. Om vervolgens trots uit te pakken met het schrappen van subsidies. Overheidsmiddelen voor ruim 120 sociaal-culturele organisaties zijn dus geen investeringen in de samenleving, maar een kostenpost en een 'randzaak'? De Vlaamse regering blijft stekeblind voor het maatschappelijk rendement van onze sector voor miljoenen mensen. Een bewuste, maar maatschappelijk zeer onverstandige keuze die zich zal wreken. Want wie nu blijft besparen op dé sector die zorgt voor verbinding en engagement, maakt stilaan een sociaal kerkhof. En bouw daar maar eens een economisch paradijs op. Dit is niet enkel een besparing op organisaties, het is een besparing op het samenleven van ons allemaal.

OCE

Het licht van de erfgoedsector gaat uit.

Als alle lichten uitgaan, wat blijft er dan over?

Vlaanderen bespaart 47 miljoen euro op cultuur. De cultureel erfgoedsector wordt hard geraakt. Musea, erfgoedcellen, archieven, erfgoedbibliotheken, landelijke dienstverleners, de immaterieel-erfgoedorganisatie en het steunpunt worden getroffen. Zo dooft 25 jaar aan cultureel erfgoedbeleid.

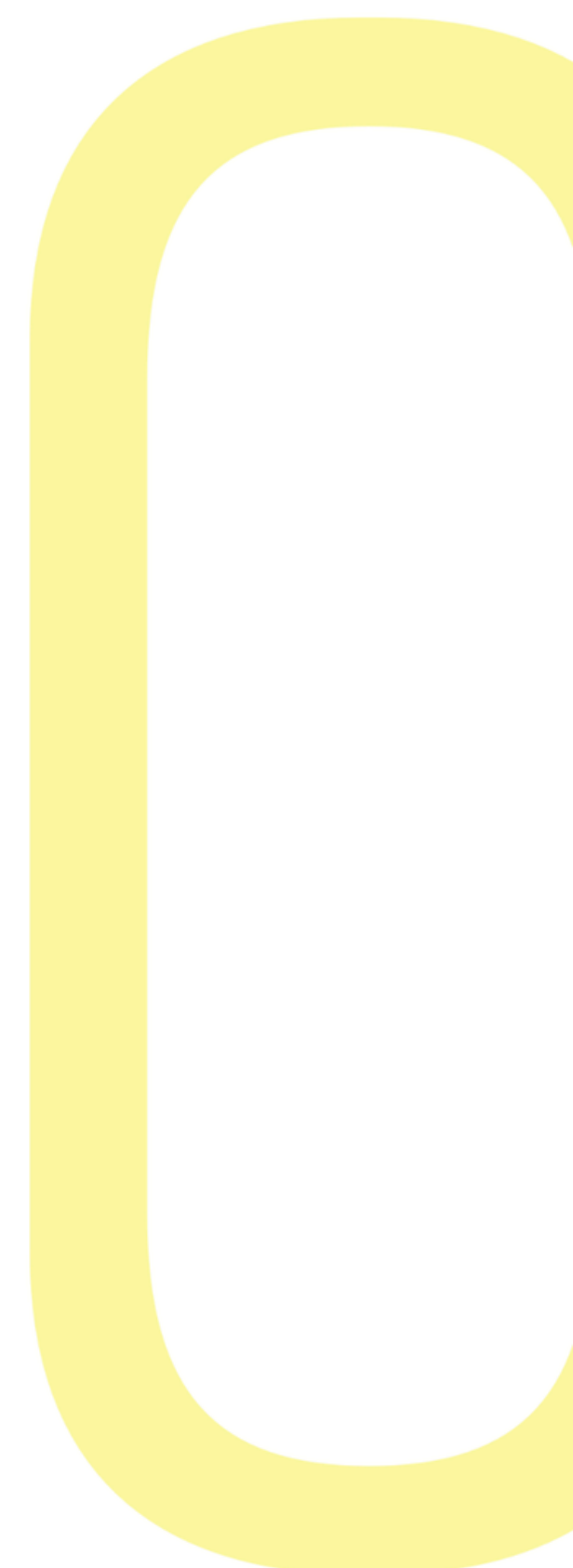
Dat is geen detail. Achter die cijfers zitten mensen die bewaren, verbinden en een stem geven aan wat anders verloren zou gaan. Mensen die ruimte maken voor ontmoeting, participatie en democratie.

En wat rest er dan? Duisternis.

Voor de hele sector is dit een no go.

Deel dit nieuws en laat zien dat het licht aan moet blijven.

#LaatHetLichtAan
#StopCultuurbesparingen

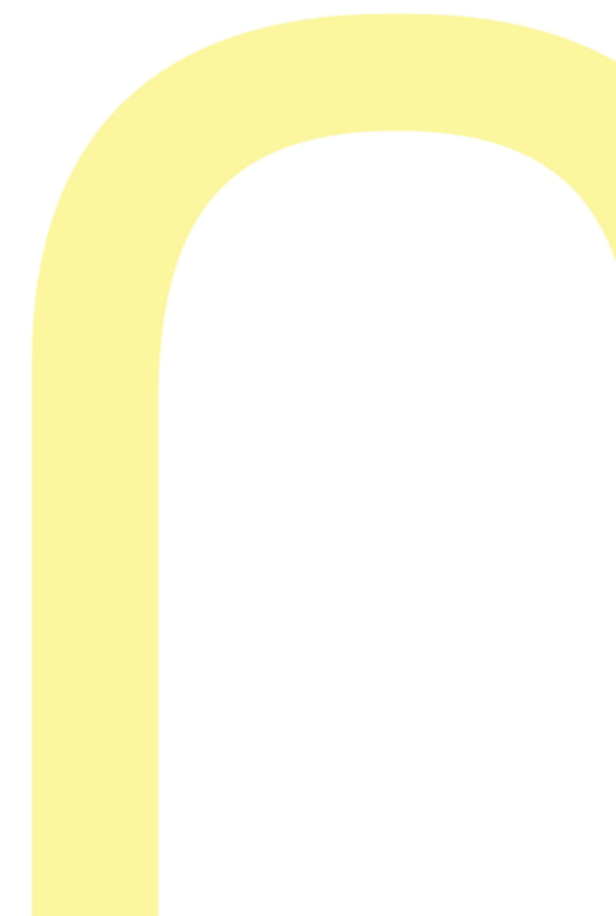

Ruimte voor cultuur

Elke burger heeft recht op culturele ontplooiing. Dat staat in artikel 23 van de grondwet. Of je nu in Aalst of Zonhoven woont, publiek of kunstenaar bent, professioneel dan wel liefhebber. Of je met erfgoed aan de slag bent, met...

RvC Ruimte voor cultuur

Mogelijke vragen richting cultuur Gent / Gentse stadsbestuur

- **Besparingen in Gent** (gemeentefonds indexering !!) → bespaar niet op cultuur!!

Nog?

Voorstellen, reacties? Verzamelen in dit document:

<https://docs.google.com/document/d/1Wf6ViOX3tNJJ4m39Y5CJ7zxZkCD4-Ke3l9sQfLKHt4I/edit?usp=sharing>

Stap mee

*met het
cultuurblok
in de betoging*

DE
CULTUURWERKERS
VERENIGEN ZICH
OM DE DE
SOCIALE
AFBRAAK
VAN DE ARIZONA
REGERING TE
STOPPEN.
HET WORDT TIJD
DAT DE
REGERING HET
GELD ELDERS
GAAT ZOEKEN
DAN BIJ DE
WERKNEMERS.
HANDEN AF VAN
ONZE
PENSIOENEN.

DRESS CODE

ONDERKOELINGSDEKEN

10.00 uur
KUNSTBERG
BRUSSEL

09 / 10